

“NE EĞİTİMDE NE İSTİHDAMDA” (NEET) KAPASAMINININ YENİDEN DÜŞÜNÜLMESİ GEREKİYOR

Luis Pinedo Caro*

Özet

Gençlerin toplumdan bir tür kopukluğunun ölçütü olarak NEET kavramı, yıllar içinde giderek popülerleşmiş ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin bir parçası olarak uluslararası bir standart hâline getirilmiştir. Bu kavram ne çalışan ne de okuyan genç sayısını ölçen basit bir fikir olmakla birlikte; hem *boş gezer*, *umutsuz* genç insanlar (haklı ya da haksız biçimde) hem de zamanını ve enerjisini piyasa dışı faaliyetlere adayan herkes üzerinde bir önyargı yaratmıştır. Bu araştırma notu, “öğrenci” tanımını ve gençlerin bakım ekonomisi ve sosyal ekonomiye ne ölçüde dahil olduğunu incelemeyi amaçlamakta; böylece istihdam ve öğrenci olma kavramlarını fiilen ücretli olmayan faaliyetlere doğru genişletmektedir. Araştırma bulgularına göre, gayri resmî öğrenme faaliyetleri, yakın gelecekte eğitime başlama niyeti, bakım ekonomisi ve STK sektörü hesaba katıldığında, İstanbul örneklemdaki NEET oranı yüzde 35,5’ten yüzde 19,4’e gerilemektedir. Ayrıca, bakım ekonomisinin genç (18-29 yaş) bireyler arasında oldukça sınırlı kaldığı (yüzde 2,7) ve bu durumun işgücü statüsündeki gözlemlenen cinsiyet farklılıklarını açıklamakta yetersiz olduğu gösterilmektedir. Bununla beraber, İstanbul’un kâr amacı gütmeyen sektörü ise katılımcıların yüzde 5,6’sını barındırır da bu faaliyete katılanların büyük çoğunluğu (üçte ikisi) zaten istihdamdaki bireylerden oluşmaktadır.

Giriş

“Ne Eğitimde Ne İstihdamda” (NEET) göstergesi günümüzde 15-24 veya 15-29 yaş aralığındaki gençlerin toplumdan bir çeşit kopukluğunun ölçütü olarak yaygın olarak kullanılmaktadır. Eurostat’ın tanımına göre, gençlerin NEET olarak sınıflandırılmaması için son dört hafta içinde herhangi bir örgün ya da yaygın eğitim veya öğretime katılmış olmaları ya da son bir hafta içinde istihdam edilmiş olmaları gerekmektedir. Bu tanım, bir gencin kariyer seyrinde uzun vadeli hasar oluşma ihtimalinin yüksek olduğu durumlarda alarm vermek amacıyla tasarlanmıştır. Hedef, sorunun kronik bir hal almasını ve gelecekte ülkenin sosyal hizmetleri üzerindeki yükün artmasını engellemektir.

*Dr. Luis Pinedo Caro, Betam, Araştırmacı, luis.pinedo@bau.edu.tr

NEET terimi 1990'ların sonunda Birleşik Krallık'ta, çökmekte olan bir imalat sanayii ile iş arayan ödeneği ve konut yardımı peşinde koşan bir kentli genç işsiz nüfus bağlamında ortaya çıkmıştır. Birleşik Krallık'ta ve pek çok Batı ekonomisinde beklenti basitti: ya çalış ya oku, ama üretken bir şey yap ve sokaklardan uzak dur. Bu ölçüt, işsizlik oranındaki bir eksikliği gidermek amacıyla geliştirilmiştir; zira işsizlik oranı, ergenlik döneminin son yıllarındaki ve yirmili yaşların başlarındaki gençler için ciddi bir bileşim etkisi yaratarak gençliğe dair sorunların bütününe ölçmek açısından yetersiz kalmaktadır. Benzer biçimde, lise sonrası okula devam oranları politika önerileri açısından yeterince etkili değildir; çünkü bu düzeyde eğitim artık zorunlu değildir. Bu bağlamda NEET kullanışlı bir kavram gibi görünmekteydi.

Sınırlı sayıda Batılı refah devleti için (kusurlu da olsa) kullanışlı bir araç olarak kalabilecek bu kavram uzun süre yerel kalmadı. NEET kavramı BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine girdi (özel olarak 8.6 numaralı hedef hâline geldi) böylece Batı toplumuna özgü bir norm küresel standart statüsüne taşındı. Belki iyi niyetle atılmış bu adımın derin ve yeterince kavranamamış bir sonucu oldu: bizzat NEET kavramının matematiksel temelini oluşturan çerçeveyi hazırlayan 13. Uluslararası Çalışma İstatistikçileri Konferansı'nın (ICLS) üretken iş olarak sınıflandırdığı geniş bir yelpazedeki piyasa dışı faaliyetler üzerinde bir önyargı yaratıldı. 13. ICLS çerçevesine göre, ücret karşılığı yapılmayan ancak başka biri tarafından da gerçekleştirilebilecek her türlü faaliyet piyasa potansiyeline sahiptir. Bakım işi, geçimlik tarım, hane içi üretim; bunların tümü, uluslararası istatistik topluluğunun standartlarına göre birer çalışma biçimidir. NEET tanımı bunları tümüyle görmezden gelmektedir. Ulusal muhasebenin temelini oluşturan piyasa yanlılığının en azından pragmatik bir gerekçesi vardır: para, takas ekonomisinin aksine ölçülebilir ve toplanabilir ortak bir paydadır. Sınırlılıkları ne olursa olsun, bu yanlılığın tutarlı bir içsel mantığı mevcuttur. Ne var ki aynı yanlılığın toplumsal kopukluğu ölçmek amacıyla uygulanmasının böyle bir gerekçesi yoktur. Haftada seksen saat çocuk yetiştiren genç bir kadının ya da rekabetçi bir kamu sınavına haftada kırk saat çalışan bir mezunun toplumdan kopuk olduğu sonucuna varmak için teorik, ampirik ya da normatif hiçbir neden yoktur. Oysa NEET bu faaliyetleri de kapsamaktadır.

Bir anda, birbirinden çok farklı bağlamlarda küresel ölçekte yaklaşık 250 milyon kişi NEET statüsüne girdi ve tamamen farklı gerçeklikler için tasarlanmış gençlik aktivasyon politikalarının hedefi haline geldi. Türkiye, Hindistan, Bangladeş, Meksika, Zambiya ve Güney Afrika'nın NEET oranları sırasıyla yüzde 24,4, yüzde 24,2, yüzde 21,8, yüzde 17,8, yüzde 35,4 ve yüzde 41,2'dir; ancak her sayının yorumu büyük ölçüde farklılık göstermektedir. Zambiya'da yüksek oran, piyasa dışı tarımsal faaliyetlere dâhil olan genç erkeklerin büyük payını yansıtmaktadır. Güney Afrika'da ise yaygın ve kronik biçimde yüksek bir işsizlik oranını kapsamaktadır. Hindistan, Bangladeş ve Meksika'da sayılar, öncelikle karşılıksız ev içi ve bakım işi yapan kadınlar tarafından şekillenmektedir. Türkiye her iki durumu aynı anda barındırmaktadır: hayal kırıklığına uğramış iş arayanları da kapsayan ciddi bir

işsizlik oranı ve kadınları çocuk bakımı ile ev sorumluluklarıyla evde kalmaya teşvik eden toplumsal normlarla karşı karşıya olan büyük bir kadın kitlesi. Aynı formülle üretilen benzer sayılar, her vakada bambaşka bir anlam taşımakta, aynı olguyu ölçmemekte ve aynı yanıtı gerektirmemektedir.

Sonuç olarak, örgün istihdamdan ya da örgün eğitimden herhangi bir uzaklaşmayı eşdeğer bir kopukluk olarak değerlendiren NEET tanımı; ücretli ya da gelir elde edilen bir işi olmayan ve bir eğitim kurumunun sınıfında oturmayan milyonlarca gencin haftalarını dolduran geniş kapsamlı üretici, gelişimsel ve toplumsal değeri olan faaliyetleri görmezden gelmektedir. Bu tanım, hiçbir sorunun olmadığı durumlarda gereksiz bir aciliyet hissi yaratmakta; aynı zamanda gerçek anlamda marjinalleşmiş gençleri, belirli bağlamlarının kısıtları içinde akılcı ve toplumsal açıdan üretken seçimler yapan gençlerden ayırt etmekte başarısız olmaktadır.

Bu araştırma notu, İstanbul'dan 3.000 eğitilmiş genci kapsayan temsili bir hanehalkı anketini kullanarak Türkiye bağlamına uyarlanmış alternatif kopukluk tanımları oluşturmaktadır. Standart NEET ölçütünün sistematik biçimde görünmez kıldığı bakım hizmeti, kamu sınavlarına yönelik yapılandırılmış bireysel çalışma ve planlanan eğitim geçişleri gibi piyasa dışı faaliyetleri belgelemekte; bu faaliyetlerin NEET kategorisinden çıkarılmasının hem tahmini oranı hem de politika çıkarımlarını nasıl dönüştürdüğünü ortaya koymaktadır.

1. Kopukluğun Alternatif Tanımları

Bu araştırma notu, Ocak ve Şubat 2026'da İstanbul'da en az meslek lisesi mezunu genç bireyler arasında yürütülen bir hanehalkı anketinde uygulanan özel bir modül aracılığıyla NEET teriminin İstanbul'daki kopukluğu ölçmede uygunluğunu incelemektedir. Anket, NEET kavramının temel bir bileşeni olan "öğrenci" tanımını sorgulamak üzere tasarlanmış; bununla birlikte, bakım ekonomisi ve sivil toplum sektörü de dahil olmak üzere İstanbul gençliğinin yürüttüğü belirli piyasa dışı faaliyetlerin yaygınlığını daha iyi anlamak amacıyla kullanılmıştır. Ayrıca tüm katılımcılara yakın gelecekte eğitime devam etme planlarına ilişkin bir soru yöneltilmiştir; bu soru, işgücü araştırmalarında zaman zaman bir kişinin önümüzdeki haftalarda bir işe başlamayı planlayıp planlamadığına yönelik sorulan soruyla benzer bir anlayışla geliştirilmiştir. Bu yaklaşım aynı zamanda TÜİK'in HİA anketindeki son değişikliklerle de örtüşmektedir. Nitekim TÜİK, 2021'den itibaren bir kişinin hâlen eğitim görüp görmediğine dair soruya verilen yanıtı, tatildeyken geri dönmesi beklenen bireyler için de geçerli olacak şekilde değiştirmiştir. Bu hamle makuldür; zira tarihsel olarak EUROSTAT tanımı, yaz tatilindeki gençleri NEET olarak sınıflandırma potansiyeline sahipti. Büyük olasılıkla söz konusu değişikliğin bir sonucu olarak, TÜİK'in resmî NEET oranı 2021'de yaklaşık 7 puanlık belirgin bir seri kırılması göstermiştir.

Bu durum, Türkiye'deki NEETlere ilişkin uzun vadeli serinin karşılaştırma amacıyla kullanılmasını

güçleştirmektedir. Bu araştırma notu benzer bir yönde ilerlemeyi amaçlamakta ve NEET karutusunun açarak bileşenlerindeki kavramsal değışikliklere olanak tanımayı hedeflemektedir. Bu değışiklikler, “öğrenci”nin çeşitli tanımlarını içermekte ve belirli karşılığı ödenmemiş faaliyetleri de kapsamaktadır. Bu yeni kopukluk tanımlarından bir kısmı, yalnızca öğrenci kavramını genişletmekle kalmayıp aynı zamanda ICLS tarafından geliştirilen “işte olmak” kavramını da NEET tanımına dahil etmektedir. Bu araştırma notu, piyasa faaliyetlerini kayıran muhasebe sistemlerine yönelik daha kapsamlı bir eleştirinin parçası olarak değerlendirilebilir. Bu eleştiriye, NEET kavramının kopukluğu ölçtüğüne ilişkin ek kaygı da eşlik etmektedir; zira kopukluk, toplumsal bir bakış açısıyla piyasa işlemlerinden çok daha tartışmalı bir kavramdır.

Kopukluk ölçütlerini karşılaştırma amacıyla NEET oranı, Eurostat’ın tanımı esas alınarak hesaplanmıştır; bu tanıma göre, referans haftasında ücretli bir işte en az bir saat çalışmayan ve görüşmeden önceki son dört hafta içinde örgün ya da yaygın herhangi bir eğitim programına kayıtlı olmayan bireyler NEET olarak kabul edilmektedir. Resmî NEET oranının yanı sıra, kopukluğa ilişkin üç ek ölçüt daha sunulmaktadır. İlki, gayri resmî öğrencileri, yani bireysel olarak okuyanları¹, yeniden sınıflandırmakta ve aynı zamanda öğrenci statüsüne ilişkin anket içi çelişkileri ele almaktadır. Birinci unsur, hobi niteliğindeki faaliyetleri dışarıda bırakmak amacıyla haftada en az 10 saatlik bireysel çalışma eşiğı gerektirmektedir. İkincisi ise bir kişinin son 4 hafta içinde bir okul ya da kuruma devam etmediğini beyan etmesine karşın neden aktif olarak iş aramadığını açıklarken eğitimde olduğunu savunması gibi ilginç bir çelişkiyi ortaya koymaktadır. İstatistik kurumlarının kriteri, bu bireyleri NEET olarak saymaktır. Bu ölçütte durum böyle değildir.

İkinci ölçüt, görüşme tarihinden itibaren üç ay içinde örgün ya da yaygın eğitime katılmayı öngören kişileri NEET kategorisinden çıkarmaktadır². Bu fikir, yukarıda bahsedilen TÜİK’in tatildeki öğrencileri NEET dışı olarak yeniden sınıflandırma hamlesine paralel olup, işgücü araştırmalarında iş aramayan ancak zaten bir iş bulmuş ve yakında işe başlayacak olduğundan işsiz (ekonomik açıdan atıl değil) olarak sınıflandırılan bireylere uygulanan mantıkla da örtüşmektedir. Ayrıca, bu yeniden sınıflandırmaya meşruiyet kazandıran bir durum, bir kişinin NEET statüsünden çıkış yolunu zaten önünde görüyor olması durumunda, bu kişinin ekonomik açıdan atıllığı nedeniyle ekonomide kalıcı bir iz oluşturduğunu savunmanın güçleşmesidir.

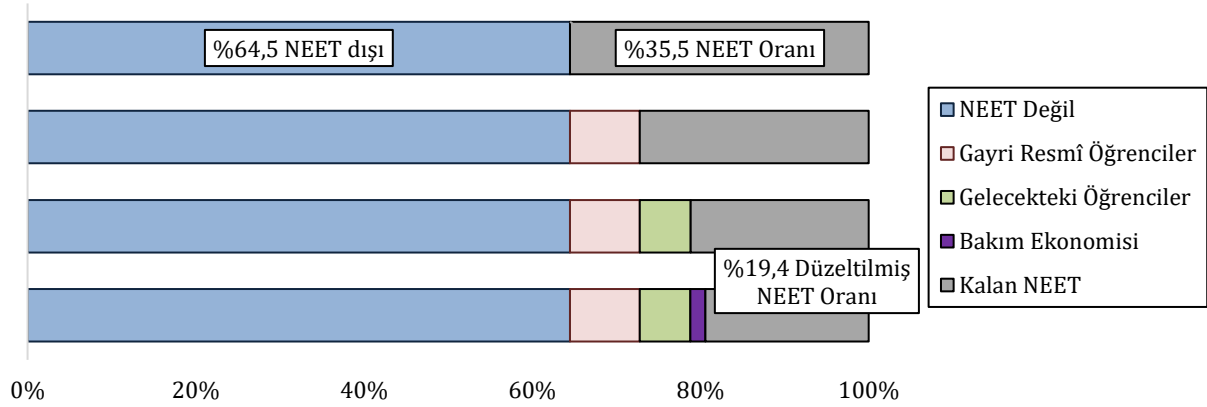
Üçüncü ve son alternatif kopukluk tanımı, 13 ICLS tarafından geliştirilen “işte olmak” kavramını doğrudan NEET tartışmasının ön planına taşımaktadır. Bu durumda, haftada en az 10 saat çocuk veya bakıma muhtaç bireylerin bakımına ya da sivil toplum kuruluşlarında gönüllü çalışmaya zaman ayıran

¹ Sorunun orijinal hali “Son 1 ay içinde, haftada ortalama kaç saat KPSS, ALES, yabancı diller vb. alanlarda kendi kendinize öğrenim yaptınız?” şeklindedir.

² Sorunun orijinal hali “Kısa süre içinde (önümüzdeki 3 ay içinde) herhangi bir eğitim almayı düşünüyor musunuz?” şeklindedir.

bireyler NEET dışı olarak yeniden sınıflandırılmaktadır. 10 saatlik eşik her kategori için ayrı ayrı uygulanmaktadır; yani bir kişinin yeniden sınıflandırılmaya hak kazanabilmesi için, tüm kategorilerin toplamı değil, tek bir kategoride en az 10 saat harcamış olması gerekmektedir. Bu, resmî tanımda uygulanan ölçütten daha katı bir kriterdir.

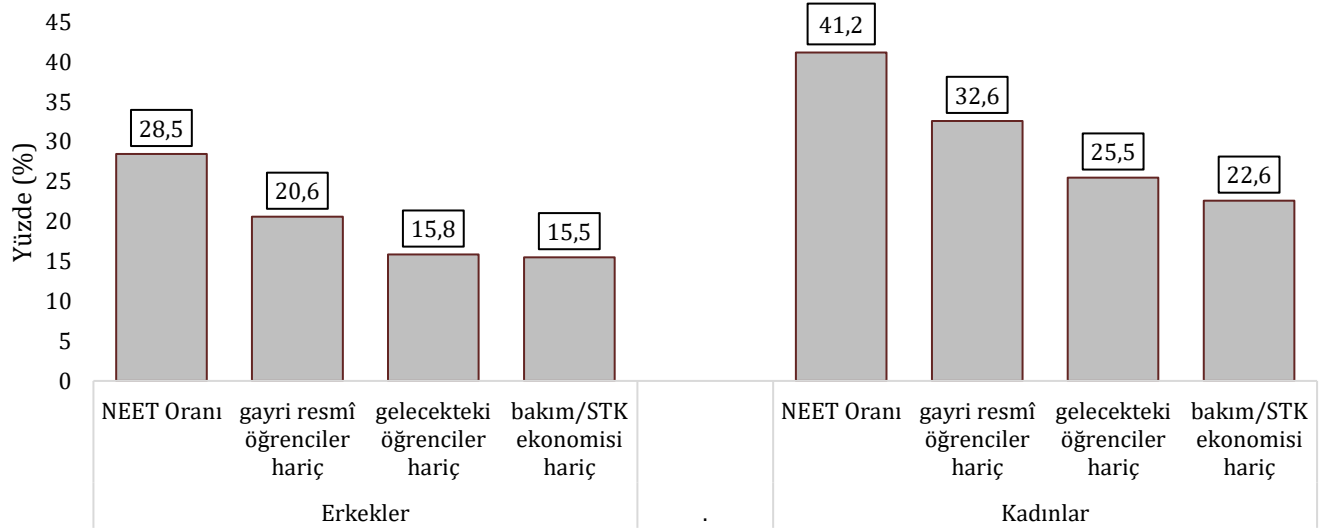
Şekil 1. Resmî NEET oranı ve alt gruplar itibarıyla dağılımı

Source: BETAM'ın kendi anketi ve yazarın kendi hesaplamaları. **Notlar:** Şekil, en az meslek lisesi mezunu 18-29 yaş arası gençlerin NEET oranını TÜİK ve Eurostat'ın resmî tanımını kullanarak göstermektedir. Buna ek olarak, NEETleri NEET dışı olmaya yakınlıklarına göre çeşitli kategorilere ayırmaktadır. Bu kategoriler birbirini dışlamamaktadır ve açık bir tercih sırası belirtilmiştir; yani gayri resmî bir öğrenci, kısa vadede örgün bir eğitime başlama planına da sahip olabilir; ancak hâlihazırda gayri resmî öğrenci olması öncelik taşımaktadır.

Ankete göre, incelenen alt popülasyonun (en az meslek lisesi bitirmiş, 18-29 yaş arası bireyler) NEET oranı yüzde 35,5'tir. Gayri resmî öğrenciler, resmî NEETlerin yüzde 23,4'ünü oluşturmakta olup bunların çıkarılmasıyla NEET oranı yaklaşık 8 puan düşerek yüzde 27,4'e gerilemektedir. "Gelecekteki öğrencilerin" yeniden sınıflandırılması oranı yüzde 21,2'ye indirmekte, bakım ekonomisine dahil olan bireylerin ve gönüllülerin dışarıda bırakılması ise yeniden sınıflandırma için uygulanan sıkı kriterlere (yani en az bir ayı faaliyette 10 saatlik eşığe) rağmen düzeltilmiş NEET oranını 16 puanlık bir düşüşle yüzde 19,4'e çekmektedir.

Şekil 2. Resmî NEET oranı ve diğer kopukluk ölçütleri, cinsiyete göre

Cinsiyete göre değişimler çok daha çarpıcı sonuçlar vermektedir. Kadınların NEET oranı (bkz. Şekil 2) yaklaşık 20 puan gerilemektedir. Daha da önemlisi, NEET oranındaki düşüş büyük ölçüde bakım ekonomisi nedeniyle değil, eğitime devam etme isteğinden kaynaklanmaktadır. Bu durumda, başkalarına bakmak zorunda olmanın kadınları istihdamdan uzak tuttuğuna dair muhtemelen beklenen mekanizmanın, en azından yüksek düzeyde eğitim görmüş İstanbul’lu genç kadınlar arasında, geçerli olmadığı görülmektedir.

2. Piyasa Dışı Faaliyetlerin Ölçülmesi: Yaygınlık ve Yoğunluk

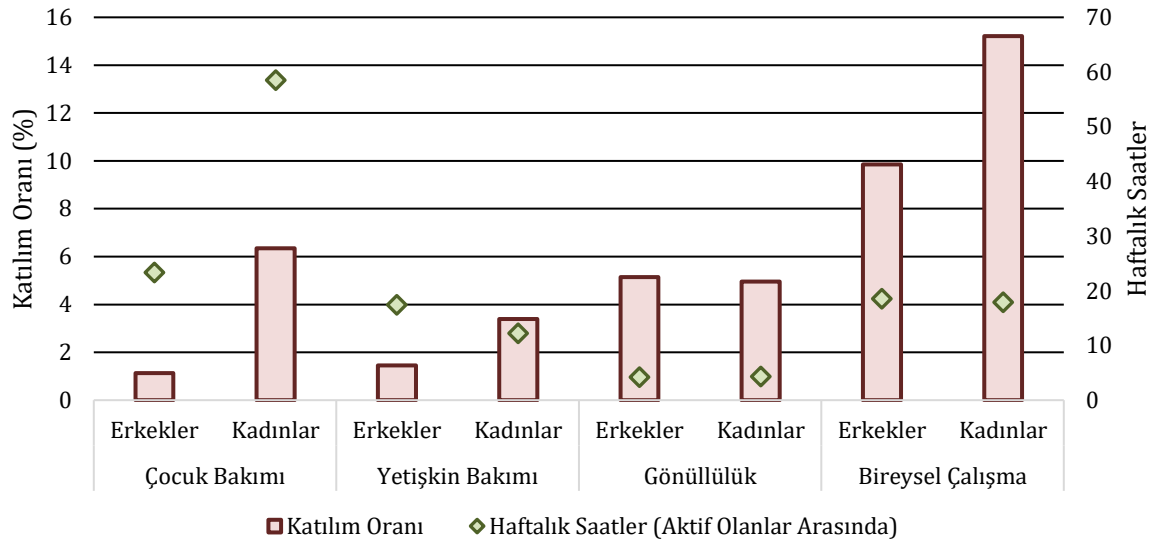
Önemlerine rağmen Türkiye’de zaman kullanımı araştırması sayısı azdır; bu alanda gerçekleştirilen en son temsili araştırma 2014 yılına dayanmaktadır.³ 2025 yılında ise BETAM tarafından İSPER iş birliğiyle İstanbul’da karşılığı ödenmemiş bakımı ölçmeye yönelik ufak bir zaman kullanımı araştırması uygulanmıştır. BETAM ve İSPER’in bu çabası 2026 yılında da sürmüştür; bireysel çalışma ve gönüllülük gibi piyasa dışı faaliyetlere yönelik soruların kapsama alınmasıyla genişletilmiştir.

Anket sonuçlarına göre, İstanbul gençliğinin yüzde 5,6’sı düzenli olarak gönüllülük yapmakta olup eğitimle ilgili faaliyetlerde daha belirgin bir katılım gözlemlenmektedir. Bu oran, TÜSEV’in yetişkin nüfus için tahmin ettiği yüzde 3,5 oranıyla örtüşmektedir; zira gençlerin bu tür faaliyetlere daha fazla dahil olduğu bilinmektedir. Dikkat çekici bir husus ise örneklemdaki gönüllülerin üçte ikisinin istihdamda olmasıdır; yani ekonomik açıdan atıl veya işsiz olanların katılımı daha düşüktür. Bu durum, İstanbul’da gönüllülüğün bir lüks mal gibi davrandığını ve daha fazla kaynağa sahip olanların

³ TÜİK bu araştırma notu yazıldıktan sonra 26 Haziran tarihinde 2025 yılının zaman kullanımı istatistiklerini yayınlamıştır.

gönüllülük faaliyetini karşılayabildiğini göstermektedir.

Şekil 3. Piyasa dışı faaliyetler, yaygınlık ve haftalık saatler, cinsiyete göre

Genç bireyler arasında çocuk ve diğer yetişkin bakımındaki yaygınlık, kadınlar tarafından domine edilmesine karşın, genel olarak düşük kalmaktadır. Bu nedenle söz konusu durum, erkekler ve kadınlar arasındaki işgücüne katılım farkını açıklamak için kullanılamaz. Yüksek düzeyde eğitim görmüş İstanbul’lu genç kadınların (ki bu grup evliliği erteleme eğilimindedir) işgücüne katılımı sorunları bu kadınların çocuk sahibi olmasından kaynaklanmamaktadır. Bununla birlikte, yaygınlık ve yoğunluktaki farklılıklar, çocuk bakımını üstlenmesi beklenen kişi konusunda belirgin cinsiyet tutumlarının varlığına işaret etmekte olup kadınlar bu göreve erkeklerin iki katı zaman ayırmaktadır. Diğer bir deyişle, çocuklar şu ana kadar işgücü piyasasına erişimlerini etkilememişse bile, büyük olasılıkla otuzlu yaşlarda bu durum söz konusu olacaktır. Yetişkin bakımında da cinsiyet farkı bulunsa da bu fark çocuk bakımındaki kadar derin değildir.

Bireysel çalışmaya zaman ayıran NEETler arasında, belki de beklenmedik bir cinsiyet farkı mevcuttur; bu alanda kadınların oranı 15’ken erkekler yüzde 10’da kalmaktadır. Bu fark, ya kadınların işgücü piyasasına erişmekte, ya kamu sektörüne iş hayatlarını sürdürmekte (eğitim durumları, istekleri, beklentileri nedeniyle) ya da her ikisinde birden daha fazla güçlük çekmelerinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Gönüllülük konusunda ise cinsiyet farkı bulunmamaktadır; ancak mesleki dağılım incelendiğinde, öğretmenlik geçmişine sahip olanların diğerlerine kıyasla sosyal amaçlara zaman ayırma eğiliminin daha yüksek olduğu görülmektedir.

3 Sonuçlar

NEET oranı, ulusal muhasebenin piyasa yanlılığını, bu önyargının hiçbir gerekçesinin bulunmadığı bir alana (kopukluk) taşıyan Batı kaynaklı bir kavramdır. Ulusal hesaplarda piyasa işlemlerine öncelik tanımak pragmatik bir anlam taşır; zira parasal değler, piyasa dışı üretimde olmayan biçimlerde gözlemlenebilir, karşılaştırılabilir ve toplanabilir niteliktedir. Ancak kopukluk, ekonomik bir kavram değil, toplumsal bir kavramdır. Bu kavramı GSYİH muhasebesi için tasarlanmış kriterlerle ölçmek kategorik bir hatadır ve bu hata, yanlış sınıflandırdığı milyonlarca genç için gerçek sonuçlar doğurmaktadır. Bu araştırma notu, 2026 yılında İstanbul'da eğitimli gençler arasında gerçekleştirilen bir hanehalkı araştırmasının özel olarak tasarlanmış bir modülünden yararlanarak, gençlerin düzenli olarak gerçekleştirdikleri piyasa dışı faaliyetlerin bir bölümünü belirlemeyi ve ölçmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, bu faaliyetler dikkate alındığında NEET oranının ne ölçüde değıştiğini de ortaya koymaktadır.

Bulgular, İstanbul'daki 18-29 yaş arası eğitimli gençlik için EUROSTAT tanımı kullanılarak hesaplanan NEET oranının yüzde 35,5 olduğunu göstermektedir. Gayri resmî öğrenciler, yani haftada en az 10 saat bireysel olarak öğrenim görenler (bunlar arasında rekabetçi kamu sınavlarına hazırlanlar da yer almak üzere), yeniden sınıflandırıldığında oran yüzde 27,4'e düşmektedir. Üç ay içinde örgün ya da yaygın eğitime girme konusunda somut planları olanlar da hesaba katıldığında oran yüzde 21,2'ye inmektedir. Son olarak, haftada en az 10 saat bakım ekonomisinde yer alan ya da sivil toplum kuruluşlarında gönüllülük yapanlar da dahil edildiğinde düzeltilmiş NEET oranı yüzde 19,4'e, yani resmî orana kıyasla 16 puanlık bir düşüşe ulaşmaktadır.

Cinsiyet boyutu da bir o kadar açıklayıcıdır. Yeniden sınıflandırmalar uygulandığında kadınların NEET oranı yaklaşık 20 puan düşmektedir ve temel etken, bakım ekonomisi değil, eğitime devam etme isteğidir. Beklenilenin aksine, bakım sorumlulukları, en azından henüz bu noktada, eğitimli genç İstanbul'lu kadınları istihdamın dışında tutan temel mekanizma gibi görünmemektedir. Ancak çocuk sahibi olan kadınlar, çocuk bakımına erkeklere kıyasla iki kat daha fazla zaman ayırmaktadır; bu durum, genç kadınlar için işgücü piyasası yaptırımının muhtemelen otuzlu yaşlarda kendini göstereceğine işaret etmektedir. Kadınlar tarafından domine edilen bakım ekonomisi, bu yaş grubunda yaygınlık açısından sınırlı kalmakta ve tek başına işgücü statüsündeki gözlemlenen cinsiyet farklarını açıklayamamaktadır.

Piyasa dışı faaliyetler İstanbul'da ne marjinal ne de görünmezdir. Gençlerin yaklaşık yüzde 5,6'sı düzenli olarak gönüllülük yapmakta olup bunların üçte ikisi zaten istihdam edilmektedir. Bu durum, sivil katılımın istihdamın bir ikamesi olmaktan ziyade tamamlayıcısı gibi davrandığına işaret etmektedir.

Özetle, NEET kavramının doğduğu belirli belirli bir kurumsal bağlam (örgün okul-iş geçişleri, sınırlı geniş aile yapıları, minimal gayri resmî eğitim altyapısı) ailenin, gayri resmî eğitimin ve topluluğun genç

yetişkin yaşamının temel örgütleyici ilkeleri olduğu bir kentin gerçeklikleriyle örtüşmemektedir. Ölçüm çerçevesini kente uyarlamak metodolojik bir ayrıcalık değil; politikaların gerçekten ihtiyaç duyan insanlara ulaşmasının ön koşuludur.

Kaynakça

Third Sector Foundation of Turkey (TÜSEV), 2020. *Individual giving and philanthropy in Turkey*. İstanbul: TÜSEV Yayınları.

Gökşen, F., Küçük, B., Cöbek, G., Bayram, S. ve Cemalcılar, Z. (2022). "Gendering the NEET category: young NEET women in Turkey." *Turkish Studies*, 23(2)

Erdoğan, E., Yentürk, N., Akyüz, A.A., Kurtaran, Y., Yurttagüler, L., Dursun, K. ve Oy, B. (2017). "Being a NEET in Turkey: Determinants and Consequences." *IAI Working Paper*, No. 30. Roma: Istituto Affari Internazionali.

Dedeoğlu, S. (2022). "Special dossier editor's introduction: Gender, care, and work in Turkey: from familialism to neo-paternalism." *New Perspectives on Turkey*, 66.